

Mødet den 14. Juli 1920.

(For lukkede Døre).

Fraværende: Bech, Brammer, Brøndum, N. Joh. Laursen, Mousten og Mariane Thomsen.

1. (J. Nr. 203—1920). Indstilling fra Politimesteren angaaende **Besættelse af 8 ledige Politibetjentpladser.**

Følgende Indstilling forelaa:

1. Tømrer H. Nis-Hansen, Thisted.
2. Handelskommis M. K. Jørgensen, Esbjerg.
3. Sergent J. L. Lund, Næstved.
4. Korporal K. A. Justesen, Aarhus.
5. Kontorist C. P. Knudsen, do.
6. Lagerforvalter C. E. Jensen, do.
7. Landvæsenselev E. Pedersen, do.
8. Forvalter A. T. Bentzen, Stensmark.
9. Gendarm P. A. Lunderskov, Slesvig.
10. Fisker N. M. Wendelbo, Hou.
11. Bygningskonstruktør N. C. Sørensen, Randers.
12. Mejerist S. P. Jensen, Aarhus.
13. Skibstømrer E. O. I. Hansen, do.
14. Banearbejder J. Boll, do.
15. Gendarm J. J. V. Sørensen, Slesvig.
16. Skovfoged L. F. Larsen, Aarhus.
17. Arbejdsmand R. S. Sørensen, do.
18. Børstenbinder A. A. Eriksen, do.
19. Maskinsnedker E. T. Larsen, do.

20. Sergeant R. L. Arndal, Randers.
21. Arbejdsmand Chr. Christensen, Hadsund.
22. Portør K. H. Lund, Aarhus.
23. Billedskærer H. T. Ejlersen, do.
24. Skibstømrer Chr. Johnsen, do.
25. Fhv. Reservebetjent A. C. Jensen, do.
26. Tømrer N. A. Nielsen. do.
27. Vognstyrrer V. Knudsen, do.
28. Snedker S. B. Estrup, Vejlbj.
29. Portør C. P. Rishøj, Aarhus.
30. Assistent A. Andersen, Braaskov.
31. Arrestbetjent M. Paulsen, Aarhus.
32. Tømrerformand H. C. Jensen, Vejle.

Formanden henstillede, at man blev enig om at finde 8 Mand fra Aarhus for ikke at forøge Boligmangelen, selv om Politimesteren helst ønskede de 8 første paa Listen. Man kunde jo vælge et Udvalg til at komme med Forslag.

Sagen udsattes. Til Udvalg valgtes Christensen, Kjeld Sørensen, S. Petersen, P. Petersen og Mikael Johansen.

2. (J. Nr. 167—1920). **Meddelelse fra Udvalget for Belysningsvæsenet om dets Forhandlinger med Sporvejsselskabet.**

Følgende Skrivelse forelaa:

»I Anledning af, at den mellem A/S Aarhus elektriske Sporvej og Belysningsvæsenet gældende Overenskomst om Betalingsbetingelserne for Leveringen af Elektricitet var opsagt til Ophør den 1. September 1920, blev der den 8. Juli afholdt et Møde mellem Aktieselskabets Bestyrelse og Udvalget for Aarhus Belysningsvæsen.

Under Forhandlingerne fremkom Aktieselskabets Bestyrelse med Forslag om, at Betalingen for den mellem 1. September og 31. De-

cember 1920 leverede Elektricitet fastsættes til 22 Øre pr. K. W. T., saafremt den samlede Kørselsindtægt for hele Driftsaaret 1920 ikke har oversteget den samlede Kørselsindtægt i Driftsaaret 1919 med mere end 30 %. Driftsaaret regnes fra 1. Januar til 31. December.

Saaframt Kørselsindtægten i 1920 overstiger det foregaaende Aars Kørselsindtægt med mere end 30 %, forøges Strømprisen, 22 Øre pr. K. W. T., i de sidste 4 Maaneder af 1920 med $\frac{3}{4}$ Øre for hver fulde Procent, som den ovennævnte Merindtægt overstiger 30 %.

For de første 8 Maaneder af Driftsaaret 1920 betales Elektriciteten i Henhold til den gældende Overenskomst med 30 Øre pr. K. W. T.

Som Motivering for det stillede Forslag fremlagdes hoslagte Dagsorden fra den ekstraordinære Generalforsamling, der var afholdt i Anledning af Sporvejselskabets økonomiske og kontraktmæssige Forhold til Kommunen og Funktionærerne.«

Christensen gjorde Rede for de Forhandlinger, der var ført for at løse Spørgsmaalet. Efter at Selskabets Tilbud var fremkommet, havde det været forelagt Byraadsgrupperne, men indenfor Talerens Gruppe havde der ikke kunnet opnaas Enighed om Forslaget, idet man mente, at det Grundlag, Overenskomsten hvilede paa, gav Kommunen for lidt Indflydelse overfor Selskabet. Under Forhandlingerne havde man holdt fast ved, at der skulde betales 30 Øre indtil 1. September, og det var Selskabet gaaet ind paa. Saa blev der Tale om nogen Nedsættelse for de 4 sidste Maaneder af Aaret. I Henhold til Oplysninger paa Selskabets Generalforsamling havde der været en langt mindre Persontrafik i indeværende Aar end i det

foregaaende, og særlig i Juni Maaned, hvor Merindtægten kun havde været 13 % sammenlignet med 1919. Dog maatte der her tages i Betragtning, at Aaret 1919 havde vist en meget stor Opgang sammenlignet med de foregaaende Aar. Efter det foreliggende Forslag kunde Kommunen i ugunstigste Tilfælde komme til at betale 16000 Kr. i de 4 Maaneder, men naar man saa regnede med, at Kommunen fik 10000 Kr. som Del i Overskudet, vilde det virkelige Tab kun blive ca. 6000 Kr., som svarede til en Gennemsnitspris for hele Aaret af 29 Øre pr. K. W. T. Men der var alt-saa ikke Udsigt til Enighed om det foreliggende Forslag, og Taleren var klar over, at Belysningsudvalget ikke opnaaede noget bedre Resultat; men da selvfølgelig ingen af Byraadets Medlemmer havde noget imod, om der kunde opnaas en bedre Overenskomst, vilde Taleren foreslaa, at der blev nedsat et nyt Udvalg paa 5 Medlemmer til at fortsætte Forhandlingerne med Sporvejsselskabet.

P. P e t e r s e n anbefalede at vedtage det foreliggende Forslag, for det var sikkert aldeles umuligt for Kommunen at opnaa mere. Taleren vilde derfor bestemt fraraade at nedsætte et nyt Udvalg. Hvis Forhandlingerne skulde føres videre og Sagen sættes paa Spidsen, vilde det muligvis ende med hel eller delvis Standsning af Sporvognskørselen. og dette burde man ikke udsætte sig for, da Spvrvognene var et stort Gode for Byen.

F o r m a n d e n gjorde opmærksom paa, at Selskabet her stod med en Kontrakt, som det kunde holde sig til. Maaske kunde denne omstødes, men det vidste man ikke bestemt. Nu forelaa der et Forslag, som Kommunen efter Omstændighederne kunde være nogenlunde tjent med. Taleren vilde dog anse det for heldigst, at der blev

nedsat et nyt Udvalg, for naar en Del af Medlemmerne ikke mente, der var naaet tilstrækkeligt, burde det prøves, om der kunde opnaas mere.

Kjeld Sørensen kunde have stemt for Forslaget, hvis der til Nytaar kunde optages nye Forhandlinger paa et andet og mere regulært Grundlag. Men som det forelaa, kunde Taleren ikke stemme derfor. For det første var det absolut forkert at gaa ud fra Aaret 1919, idet dette Aar viste en Stigning fra det foregaaende Aar paa ca. 50 %. Dernæst var Grundlaget for Overenskomsten ikke regulært, idet det var Selskabet, der bestemte, hvor meget der skulde køres, og derved til Dels var Herre over, hvor stor Indtægten vilde blive. Det var rigtigt, at der forelaa en Kontrakt, men den var forandret, idet Selskabet nu fik 15 Øre i Stedet for 10 Øre, og denne Forhøjelse havde det netop faaet, fordi Administrationen var blevet dyrere, først og fremmest Elektriciteten. Det vilde derfor være det bedste, hvis der kunde træffes Overenskomst om en Deling af de 5 Øres Forhøjelse imellem Kommunen og Selskabet, for derved blev begge Parter interesseret i at faa Indtægten saa højt op som muligt, hvilket ikke var Tilfældet efter det foreliggende Forslag. Det saa ogsaa mærkeligt ud, at medens Merindtægten i de foregaaende Maaneder var oppe paa indtil 45 %, var den i Juni Maaned kun 13 %, og det kunde ogsaa tyde paa, at Selskabet til en vis Grad Grad var Herre over, hvor stor Indtægtsstigningen blev. Hvis det kun drejede sig om de 4 Maaneder, kunde Taleren være gaaet med dertil; men naar Forslaget skulde danne Grundlag for en ny Overenskomst fra Nytaar, kom man for langt ud. Taleren havde helst set, at Belysningsudvalget fortsatte Forhandlingerne; men naar dette

mente, at det var heldigst med et nyt Udvalg, havde Taleren intet derimod.

Møller fandt, at det var Siden af, naar Kjeld Sørensen vilde hævde, at Selskabet bestemte Indtægten; det gjorde selvfølgelig de, der vilde køre med Sporvognene. Naar Funktionærerne her i Byen skulde have samme Løn som andre Steder, hvilket jo var rimeligt, maatte Kommunen ogsaa stille sig paa samme Maade som andre Kommuner, ellers kunde Selskabet jo ikke give denne Løn. Taksterne var nok forhøjet med 50 %, men Strømprisen var forhøjet til omtrent det tredobbelte. Der forelaa, som Borgmesteren sagde, en Kontrakt, og selv om denne muligvis var daarlig for Kommunen, var det ikke korrekt, at man slet ikke regnede den for noget. Maaske vilde Ministeriet ophæve den, men samtidig fik Selskabet ogsaa Lov til at sætte Køreprisen yderligere op. Taleren syntes, at Belysningsudvalget havde opnaaet et udmærket Resultat, og vilde meget anbefale at vedtage Forslaget. Naar det var aldeles givet, at der ikke kunde opnaas mere, var der ikke megen Anledning til at nedsætte et nyt Udvalg; det maatte ogsaa kaldes en Underkendelse af Belysningsudvalgets Arbejde, og et saadant Skridt, at kassere Udvalgene og deres Resultater, kunde let faa farlige Konsekvenser i Fremtiden.

Formanden henstillede, at man kunde enes om at lade Belysningsudvalget arbejde videre paa Sagen og saa supplere det med to af de Medlemmer, der var misfornøjede med den foreliggende Overenskomst. Hvis der blev valgt et helt nyt Udvalg, som ikke havde Kendskab til de tidligere Forhandlinger, vilde det let komme i en vanskelig Situation.

C h r i s t e n s e n vilde ikke føle sig desavueret, hvis der blev valgt et helt nyt Udvalg. Taleren havde hidtil ført Sagen efter bedste Evne og kun set paa Kommunens Fordel, og det opnaaede Resultat kunde man ogsaa være bekendt, i hvert Fald blev der næppe Tale om at opnaa mere. Men Taleren kunde under ingen Omstændigheder gaa med til en Supplering af Belysningsudvalget, for i saa Tilfælde skulde man forlade sin hidtidige Stilling, og saa blev det først en Desavuering. Derfor burde man fra begge Sider enes om at vælge et nyt Udvalg. Selskabet stod overfor at skulle tage en Strejke eller ogsaa indskrænke Kørselen og afskedige en stor Del af Funktionærerne og saa eventuelt gaa tilbage til den gamle Takst og Strømpris; men det vilde blive et endnu større Tab for Kommunen. Erfaringerne andetsteds fra viste, at det ikke var saa let at faa en saadan Kontrakt ophævet.

K j e l d S ø r e n s e n fastholdt, at Overenskomsten kun var god for den ene Part, idet Selskabet ikke var interesseret i at faa Indtægten saa stor som mulig. Derfor var Grundlaget forkert, og da det var Meningen at forhandle paa samme Grundlag til næste Aar, kunde Taleren ikke stemme derfor. Det havde været rarest, om Belysningsudvalget kunde tiltræde Tanken om en Deling af de 5 Øre og fortsætte Forhandlingerne paa dette Grundlag; men naar Udvalget ikke vilde fortsætte, maatte der jo vælges et nyt, selv om dettes Stilling blev vanskeligere.

M ø l l e r bemærkede, at det var Byraadet, der havde fremtvunget de 5 Øres Forhøjelse ved at forlange større Pris for Strømmen. Naar man saa Stigningen af Strømprisen, Arbejdsløn og Reparationsudgifter, vilde der næppe blive meget af de

5 Øre tilbage at dele med Kommunen. Da man paa Forhaand var klar over, at der ikke kunde opnaas noget ved at vælge et nyt Udvalg, vilde Talerens Gruppe ikke være med dertil.

Det vedtoges at nedsætte et nyt Udvalg til at fortsætte Forhandlingerne med Sporvejsselskabet, og paa Forslag af Christensen valgtes hertil Kjeld Sørensen, Vald. Pedersen, Olesen, Mikael Johansen og Salling.

3. (J. Nr. 15¹¹—1920). Andragende fra Kapelmester Robert Hansen om **dansk Indfødsret.**

Anbefalede.

4. (J. Nr. 26¹—1920). Andragende fra Skomager A. Svendsen om **Æresoprejsning.**

Anbefalede.

5. (J. Nr. 17¹⁴—1920). Andragende fra Emilie Knoblauch om **Eftergivelse af Fattighjælp.**

Bevilgedes.

6. (J. Nr. 17¹⁵—1920). Andragende fra Enke Thora Nielsen om **Eftergivelse af Fattighjælp.**

Bevilgedes.

7. (J. Nr. 17⁷—1920). Indstilling angaaende **Tildeling af Alderdomsunderstøttelse.**

Indstillingen vedtoges.

8. (J. Nr. 102—1920). Indstilling fra Skoleudvalget angaaende **Ændringer i Skoleplanen for Marseisborg Skole.**

Udvalget indstiller, at § 8 i Skoleplanen ændres saaledes:

Til 1. Stk. føjes: »Lektorer og Adjunkter med fuldstændig Universitetsuddannelse skal dog ikke besørge mere end 24 ugentlige Timer for deres faste Løn.«

3 Stk. ændres saaledes: »For de ved Skolen fast ansatte, som ikke falder ind under Bestemmelsen i nærværende Paragrafs 1. Stk.,

sidste Punktum, nedsættes det pligtige ugentlige Timetal med $1\frac{1}{12}$, naar de er over 55 Aar.«

Formanden forelagde Indstillingen, som var bleven nødvendig paa Grund af forskellige Forhold. Staten havde nu opslaaet 24 Lektor- og Adjunktembeder ved de højere Skoler, og hvis man ikke gik ind paa de her foreliggende Ændringer, vilde det medføre, at man mistede mange af Lærerkræfterne, for Stillingen var saadan, at der i Øjeblikket næsten ingen fandtes til disse Embeder, uden de maatte tages fra andre Skoler. Hvis Byraadet gik med til Forslaget, forelaa der en Erklæring fra et tilstrækkeligt Antal Adjunkter om, at de ikke i indeværende Aar vilde søge andre Embeder, og saa kunde man regne med, at de heller ikke gjorde det siden, naar deres Stilling her nu i alle Maader blev den samme som ved Statsskolerne. Det vilde i Øjeblikket betyde nogen Merudgift, men denne vilde med Tiden for en Del udlignes, naar Bestemmelsen om Nedsættelse i Timetallet fra det 55. Aar kom til at virke.

Mikael Johansen anbefalede at vedtage Indstillingen.

Christensen kunde ikke gaa med til at stemme for Indstillingen, naar man saa paa de Forhandlinger, der i den sidste Tid havde været i Byraadet om denne Sag, og hvor baade Skolekommissionens og Skoleudvalgets Formand ret kraftigt havde hævdet, at der ikke var nogen Risiko ved at fastholde det hidtidige Standpunkt. Der var ikke megen Mening i at nedsætte Timetallet til 24, for at disse Folk kunde paatage sig en hel Del Privatundervisning.

Formanden hævdede, at Stillingen var bleven en anden, efter at de mange Embeder var opslaaet ved Statsskolerne, hvilket man ikke havde

regnet med, og der blev ikke andet at gøre, hvis man vilde undgaa Boykotning af Skolen.

Olesen erkendte, at som Forholdene laa, var der ikke andet at gøre end at vedtage Indstillingen.

Vald. Pedersen: Der findes ogsaa Syndikalister udenfor Arbejderstanden!

Indstillingen vedtoges.

9. (J. Nr. 8²²—1920). Indstilling fra Statteinspektøren om **Tilbagebetaling af et Skattebeløb.**

Skatteinspektøren instiller, at et Beløb paa 5581,46 Kr. tilbagebetales Direktør N. Chr. Nielsen, København, da han ifølge Indenrigsministeriets Afgørelse ikke kan anses for at være pligtig til at betale Erhvervsskat til Aarhus Kommune.

Indstillingen vedtoges.

10. (J. Nr. 36—1920). **Sagen angaaende 50 % Dyr-tidstillæg til Speciallægerne.** (Side 7).

Kjeld Sørensen henviste til de tidligere Forhandlinger mellem Sygekasserne og Lægerne, som i Foraaret førte til, at man blev enig om en Overenskomst under Forbehold af Byraadets Sanktion. Sagen blev derefter sendt til Lønudvalget, som anbefalede Overenskomsten, og denne blev godkendt af Byraadet. Maaske skulde Sagen først have været til Erklæring hos Sygehusudvalget; men naar nu Byraadet havde godkendt Overenskomsten, og Sygehusudvalgets Medlemmer i Byraadet havde været med dertil, maatte den dog anses for at være bindende. Alligevel havde Sygehusudvalget nægtet at udbetale dette Tillæg, og man ønskede derfor at høre Byraadets Mening om Sagen.

Salling beklagede, at Hr. Moustén ikke var til Stede. Men Forholdet var det, at Udvalget havde sine Specialist—Patienter anbragt paa Sct. Josephs Hospital og havde en Overenskomst med

dette, men ikke med Lægerne, og det gjorde Forholdet noget uklart. Men da Sygehusudvalgets Formand ikke var til Stede, vilde Taleren anbefale, at Sagen udsættes og sendes til Erklæring hos Sygehusudvalget.

Udsattes.

11. (J. Nr. 19¹⁹—1920). Skrivelse fra Indenrigsministeriet om **Erlæggelse af et Beløb paa 480639,60 Kr. som Kommunens Tilskud i H. t. Lov af 27. Oktober 1917 om overordentlig Hjælp til Arbejdsløse m. m.**

Toges til Efterretning.
